

Eltévesztettem, drágám

*Negyvenhatodik bejegyzés, szerdán éjjel
apám hívott. Ha tudok, menjek át hozzá, mert nagyon rosszul van.
Az ágyon ült, éppen az ügyeletes orvos asszisztensével
vagy titkárnőjével kiabált. Gyerekként utáltam
vele közértbe menni. Mindig
beírt a panaszkönyvbe. Még akkor is,
ha igaza volt. Nem értem, az ügyeletes orvosnak
titkárnője van, kérdezem.
Igen, a titkárnő, Gizike, vagy mit tudom én,
azt mondja, nem adja az orvost, mert ő is
csak ugyanazt mondaná, hogy igyak
egy kis kólát, attól majd nem fogom összehányjni az ágyat, szétfosni a parkettát.
Apám az ágyon ül, remeg a dühtől és a kimerültségtől.
Szenved. Nagyon tud szenvedni. Én is nagyon tudok szenvedni,
eltanultam tőle. Ha apám feljön hozzánk, leül, szétdobja magát,
mint egy kilapított béka, és fújtat, nyög. Megőrülök tőle, gyakran kinyomom,
ha hív. Vagy felveszem, és azt mondom, most nem jó,
dolgozom. Az nem lehet, hogy mindig
kinyomjam, vagy hazudjak neki.
A Balatonparton ülünk, sört iszunk. Nem fújtat, nem nyög. Időbe telik,
mire megértem. A kontextus.
Azóta nem nyomom ki, nem hazudok, sörözüink. Nem szeretem a sört,
apámat szeretem.
Hétvégén még találkoztunk, nem volt semmi baja. Udvariasan
beszélgettem vele, mégiscsak
vendégségben voltunk. Nem ronthatam rá, hogy megint mekkora nagy bunkó volt
velem a múlt héten, hogy megint nem figyelt rám, hogy a legfontosabb pillanatokban*

sosem volt ott. Ezt mondtam volna neki, de nem mondtam. Sosem mondom.

Óvatosan megérintem, félek, kitér előle. Mikor az ember teste éppen szétszakad, még a legfinomabb érintés is fájhat, ezt ismerem.

A lábára teszem a kezem, hagyja. Nem húzza el. Egy ideje mindig elhúzza.

Gyerekként, ha elmentem mellette, megsimogatta a fejem. Bejött a szobámba, a leckémet írtam, vállamra tette a kezét. Nem tudom, mióta és azt sem, hogy miért, de egy ideje érinthetetlen.

Mikor egy évre Rómába mentem, akkor történhetett, hogy megváltozott. Azt hiszem, most tényleg rosszul lehet. Atlétatrikóban-alsógatyában ül az ágy szélén, előtte lavór. Mondom neki, feküdjön le, hátha könnyebben lesz.

Ledől. Nem szól vissza, hogy ő azt majd tudja, hogy hagyjam békén. Nem tesz jót neki a fekvés, felül. Öklendezik, közben az asszisztenst vagy titkárnőt szidja. Megállapítja, hogy valóban rosszul lehet, ha még ez a hülye Gizike sem tudja elvonni a figyelmét a fájdalomról. Meglep ez az önreflexió. Tényleg rosszul lehet. Fogom a vödöröt, vizet engedek. A fürdőszobában találok valami tisztítószert. Remélem, még jó, mert ahogy apám lakását elnézem, nem sűrűn használhatja. Nem szeretek nála körbenézni. Néha elkap a hév, hogy kitakarítsam a lakását, de aztán eszembe jut, hogy a portól fulladok. Személyes higiéniáját még őrzi, a hűtő tiszta, a mosott ruhák a szobában száradnak, a fürdőkád is közepesen fehér. Az elhanyagolt környezetben meglep ez a szigorúan testre szorító igényesség.

Trehány vagyok, minden tekintetben. Vagy csak úgy, mint az apám. Anyám állandóan azt hajtogatta, ha ilyen rendetlen maradok, akkor sosem lesz férjem. Vagy ha igen, akkor biztosan elhagy. Anyám, még mindig férjnél vagyok.

Nem hallom apámat, végre jobban van, gondolom, és elaludt. Bemegyek a szobába, az ágy szélén ül. Azt mondja, hagyjam abba a felmosást, mert baj van. Mindig baj van. Hatéves vagyok, anyám azt mondja, maradjak csöndben, mert az apám rosszul van. Apám egész életében rosszul van. Azt mondja, nyom a mellkasa és fáj a bal karja.

Mondom neki, biztosan elfáradt, pihenjen, nehéz estéje volt. Nem szól rám, hogy ő azt jobban tudja. Csöndben ül, kezével a hónalját szorítja. Látszólag nem idegeskedik, nem kéri, hozzam a gyógyszereit,

annyit mond, nagyon fáj. Kérdezem,
hívjam a mentőket, bólint. A száztizenkettőn a diszpécser
azt feleli, maximum egy mentőt tud küldeni.
Ezt most sem értem,
mi az, hogy maximum,
akkor nincs orvos, csak sofőr?
A rohamkocsi tizenöt percen belül megérkezik. Míg
várakozunk, az internetet böngészem. Szívinfarktus, teendők,
míg a mentő megérkezik.
Egyre jobb vagyok a keresésben. Az első link,
ami feljön, mély, lassú
levegővételt javasol, és hogy ne idegeskedjünk.
Szuper.
Mondom apámnak, próbáljon meg lassan,
mélyen lélegezni. Leint,
elkezdek lassan, mélyen lélegezni,
hátha átveszi a ritmust. És nem idegeskedek.
Az orvos összefoglalja a tüneteket,
kijavítom. Nem hasmenése volt, hanem
fosott. A mentősök EKG-t helyeznek apám csupasz mellkasára.
Csupasz a mellkasa, a körzeti szerint azért, mert biztosan alkoholistá,
mert az alkoholistáknak, mondta,
csupasz a mellkasa. Apám elküldte az anyjába.
A mentőorvos nem tesz megjegyzést
apám küllemére. Kórházba visszük, beavatkozás
szükséges. Nem mondja, hogy infarktus. Mindig hálás leszek neki.
A Bajcsyba megyünk. A mentőben
apám a tízes skálán ötösről hármásra teszi
a fájdalmat.
Meggérem az orvost, legyen szíves,
még egyszer elmondani, miből is áll a szükséges beavatkozás.
Apám kezd elemébe jönni. Azt hiszem,
bejön neki a doktornő. A nyolcvanas évek
eljárásától mennyiben különbözik a jelenlegi, kérdezi.
A doktornő egy pillanatra elakad, valamit válaszol.
Kinézek a mentőablak szűk sávján, elmosolyodok.
Apámon a szükséges beavatkozást végzik. A bejárat előtt két ápoló
cigarettázik, kérek tőlük egy szálát. Azon gondolkodom, hogyan
imádkozzak. Tudom, hogy pontosan kell kérnem,
nem egyszerű. Aztán megvan. Istenem segíts, segíts,
segíts a tahónak, a bunkónak. Segíts, segíts, segíts.
Másnap visszamentem a lakásába. Gondoltam,
kitakarítok. Nem takarításhoz öltöztem, általában sosem
öltözök takarításhoz, még ha
takarítok, akkor sem. Felveszem
apám rövidgatyáját, edzőcipőjét. Szelfit készítek,

elküldöm neki. Reggel
beszéltem vele, jobban van. Holnap kiengedik.
A fürdőszobában, Domestos, Ultra Cif,
Clin üvegtisztító. Mindegyikből
kettő vagy három, amiből legalább kettő üres,
vagy félig üres. Tizenhét szál égett gyufa a polcon,
szappantartóban. Gázszerelék,
harapófogó, franciakulcs. Üres vagy félig üres flakonok.
Nem dobok ki semmit, mindent
visszateszek a helyére, a gyufaszálakat is.
Két órán át takarítom a fürdőszobát. Fáradok,
a konyhának csak a felével végzek. Közben többször elképzelem,
hogyan lesz. Mármint,
nem a halála, mert az biztos, hogy egyszer meghal,
hanem hogy utána hogyan.
Van, hogy Leó halálát is elképzelem, van az a helyzet. Mármint,
elképzelem, ahogy kiterítve fekszik a ravatalon. Megnyugtat.
Megszólal a mobilom. Apám az, ha a nappalit takarítom,
akkor először a pókhálókka kezdjem, a porszívót
a spájzban találom, mondja. A nappalit meghagyom neki.
Majd együtt. Együtt takarítunk,
ezt nem tudom elképzelni. A portól fulladok.
Apám fullad. És most esett át egy szívinfarktuson.
És egyébként sem takarítunk.
Leveszem a Bibliát. A helyén sötét folt, tizenhatszor
hat centiméter. Az összes közül
a legvastagabb. Az első oldalon bejegyzés, aláírás: Anyu.
A második oldalon, Márta megszületett,
évszám. Benne vagyok a Bibliában,
amit most az apámtól elveszek, amit ő
a nagyanyámtól kapott. A nagytól, aki
fiannak szólított.
Leó azt mondja, olyan vagyok, mint egy férfi. Ebéd után rágyújtok,
nem pattanok fel egyből az asztaltól, nem pakolok össze azonnal.
Mosógépet szerelek,
lényegtelen. Apámat másnap kiengedték.
A számítógépe mellett doboz sör, a tévét bámuljuk,
közben az aktuális reklamációjáról mesél.
A csupasz mellkasát nézem. Leónak is csupasz a mellkasa.

Nálad van a lista?
Márta a kabátzsebében turkál.
A konyhaasztalon maradt.
Leó elbámul. A szemben ülő nőt figyeli,
a lábát nézi. Szorosán összezárva. Biztos nem

Én nem vagyok a másik nő.

felejt otthon a bevásárlólistát, gondolja. És az a másik sem, Márta mögött. Látszik rajta, mielőtt elindult, megfésülködött. Nem direkt volt, Márta hirtelen elhallgat.

Márta, ne mondd, hogy nem direkt volt. Megőrülök tőled.

Tudom, hogy nem direkt volt.

Tudom, hogy nem direkt volt. Sosem direkt volt! Na, szálljunk le, itt vagyunk a csarnoknál. Fülöp rendet rakott a szobájában?

Gondolom, igen.

Nem ellenőrizted le?

Most nem bízol benne? Nyilván rendet rakott.

Nyilván még hozzá se kezdett.

Márta, ez nem bizalom kérdése. Fülöp nyolcéves gyerek.

Igen, és a gyerekekben alapból bízunk.

Hagyjál már ezzel a bizalom faszsággal. Ennek semmi köze a bizalomhoz. Keretek kellene neki. Tudod, hogy én szívesen segítek ebben, veletek vagyok. De te nem engedsz a közelébe. És olyanokkal jössz, Márta, ne rohanj, hogy miért erőltetem

a múzeumot. Hogy inkább focizzak vele. Mindig

közbeavatkozol. A múltkor is, birkóztunk. Aztán bejössz, és azt mondd, finomabban. Hogy lehet

finoman birkózni? Megállnak

a hentes előtt. Ebédre csinállok Stefániát, mit szólsz?

Leó, amit te keretnek gondolsz az ellenőrzés. Nem bízol senkiben. A szülőnek

Ez most zavaros.

kell, hogy legyen egy alapvető bizalma

a gyerekében. Jó lesz a Stefánia. Van otthon tojás?

Gondolom van.

Ezt pont te mondd, Márta? Van. Mindent megcsinálsz helyette, mert annyira bízol benne.

Viszünk haza rétest?

Negyvenhetedik bejegyzés, aztán hozzám ér.

Márta a redőny apró lyukacsain

beszűrődő fényt

nézi, bámulja a szálló porszemeket. Soha

nem érnek földet, gondolja,

fejére húzza a paplant. Nem kelek fel, a paplan alatt maradok.

Leó lemegy egyedül,

a gyerekekkel. Fülöp és Vera szeretnek

vonatozni. Ha nem vagyok velük,

nem veszekednek, sokat nevetnek. Vera mondta
a múltkor, miután hazajöttek a Múcsarnokból.
Márta hasra fordul, lábát maga alá húzza, térde a gyomrát nyomja, lassan
számolni kezd. A jógakönyvben olvasta,
nagyszerű gyakorlat
a test felébresztésére. Tavaly tavasszal
kitalálta, jógázni fog. Egyszer nyitotta ki a könyvet,
akkor olvasta, gyakorlat a test felébresztésére.

Lehet úgy, hogy csak a testem van ébren.

*Nem mindig megy. Leó baszni akart
az éjjel. Nem ment. Fájt.*

Azt hittem, akarom.

Majd hármásban lemennek. Ötvenhat,
ötvenhét, ötvennyolc. Itthon maradok,
a paplan alatt. Hatvan, fejezi be a számolást.

Le tudok vezetni, a testem felébredt.

Aztán meg mindegy.

Bárhogy tudok vezetni, ez már kiderült.

Veszeksziünk, sírok, vezetek. Ideges vagyok, hullafáradt vagyok, vezetek.

Mama, te szeretsz vezetni, nem igaz?

*Vezetni bárhogy tudok, csak baszni nem,
pedig baszni is szeretek.*

Márta felkel, az ablakhoz megy, kinyitja,
a redőnyt tíz centire húzza.

Érzi, a hideg levegő beáramlik a tüdejébe, hosszan benntartja, megfeszíti,
lassan kiengedi.

Az autósiskolában az oktató mutatta neki,

ha esetleg télen lerobbanna az autó,

és amíg a szerelőt várja, hogy meg ne fagyjon, így magyarázta.

Nagy levegő,

bent tart,

feszít, lassan kienged.

*A farka méretéről beszélt, miközben
a sebességváltást gyakoroltatta.*

A keskeny résen kidugja a kezét, a hóba

markol. Szeret a hóba markolni. Mintha érezné magát, érezné,
hogy létezik.

Márta, kiabál Leó a konyhából, óriási a hó, hamarabb kell indulnunk.

Igyekezz. Készítettünk neked

szendvicset.

Az út alatt rádiót hallgatnak, néha indulatosan

kommentálják,

Meg kellene beszélnünk az éjszakát.

*Nincs miről beszélnünk. Ezt az egészet
meg kellene beszélnünk.*

Szerinte büntetem. Ez faszság, meg kasztrálom.

*Ez is fasztság. Hogy a nők kasztrálják a férfiakat. Mondjuk,
ezt el tudom képzelni. Lehet, hogy tényleg büntetem.
Én is kívántam. Annyira akartam. Mondjuk, nem most éjjel.
De az előző éjjel. Akkor meg ő nem akarta.
Elcsúszott az összhang.
Előre félek, mi lesz, ha megint
fájni fog. Tudom,
hogy aztán elmúlik, hogy aztán nagyon jó,
de egyre hosszabb időbe telik, míg lelazulok.
Egy éve egyre hosszabb időbe telik.
Mi lesz, ha egyáltalán nem fog menni, ha teljesen frigid
leszek. Az vajon meglátszik majd rajtam? Hogy nem baszok,
észreveszik? Nem leszek frigid, ez hülyeség, egy picit
sem vagyok frigid. Akkor nem kívánnám Leót.
Meg kell keresnem a jógakönyvet,
biztosan van benne technika a baszásra.
Inkább a Kámaszútrát kellene olvasnom,
a csókolózásban is segített.
Vagy mással kellene basznom.*

Márta, el fogunk késni, taposs bele,
a húgom teljesen kilesz. Nem akarom
végig az ebéd alatt azt hallgatni, hogy megint elkéstünk, és hogy
neki ezért milyen nehéz. A hátam közepére se kívánom
ezt az egész karácsonyi ebédet.
Leó, teljesen mindegy, mikor érkezünk,
valami úgysem lesz jó a húgodnak.

Tegnap Helgával megnéztük a filmet.
Melyik filmet, Márta?
Tudod, a Márairól.
Az *Emigránst*?
Aha.
Na, és, milyen volt?
Hát, mint film közepes, egy kicsit untam is, de valahogy mégis érdekes volt.
Aha. Mi volt benne az érdekes?
Ahogy éltek ott Amerikában, nem sok minden történt. Meg az a magány.
Tudnál egy kicsit konkrétan beszélni?
Nem egyszerű. Mondjuk, volt benne egy jelenet. Mikor
meghal Márai felesége. Mármint, mikor
Márai a földön holtan találja a feleségét. Szélütést kapott.
Leó hümmög.
Na, szóval, azt gondolom, te is ugyanazt fogod csinálni, amit ő.
Nem hagysz a földön. Te is becípelsz majd a hálószobába,
felküzdesz az ágyra, elrendezed a ruhámat, megfésülsz,
és csak utána hívod ki a mentőket.
Leó abba hagyja a mosogatást, Mártára néz, igen,

és aztán én is veszek egy revolvert.
Nem is mondtad, hogy megnézted.
Nem néztem meg, Márai naplóit olvastam.

Márta a Deák téren, a templom előtt cigarettázik,
Leót várja. Fél négyre beszéltek meg. Egy napja nem
szólnak egymáshoz. A szeme alatt sötét karikák.
Korábban érkezett. Általában késik, mindig
késve érkezik, nem tud várni. Azt gondolja, ha pontosan érkezik,
és a másik csak egy perccel is később jön, azt képtelenség
lenne kivárni.

Bizalom. Képtelenség.

Sosem bíztam. Senkiben.

Leó mindig pontos. Fél négy, Márta eldobja a cigarettát.

Hülyeség, úgyis megérzi rajtam.

Szia, kopogtatja meg a vállát hátulról Leó.

Hozzámért.

Szia.

Pontos vagy.

Igen, mosolyog Márta.

Na, szóval, mi olyan sürgős, ami nem várhat estig?

Márta kotorászni kezd a táskájában.

Leó arra gondol, felesége mindegy mit vesz fel, most éppen
ezt a csíkos pulóvert, kifakult kék nadrágot, minden jól
áll neki.

Írtam neked egy levelet. Szeretném,
ha elolvasnád.

Leó nem válaszol, szétnyitja a gyűrött papírlapot. Két oldal
teleírva. Összehajtogatja,
a zakója belső zsebébe teszi. Most mennem kell. Viszlát este.
Szia. Én még maradok.

Márta elővesz egy szál cigarettát, rágyújt.

Olvasnak.

*Negyvenkettedik bejegyzés, Leó a közértből érkezik,
nem tudom, hány éves. Mindenesetre hetven elmúlt.
Talán hetvenöt, akkor én hetvennégy vagyok. Az nem jó.
Úgy képezem, nyolcvaon fölött halok meg. Nem tudom,
mennyit bír egy nyolcvaon fölötti férfi, mármint fizikailag.
Meghaltam, a szőnyegen fekszem. Széliütés,
olyan,
amitől csak meghalhatok. Leó, nyolcanhárom éves, belép a nappaliba
és meglát a földön. A pulzusomat keresi. Nem találja.
Leveszi a zakóját, tavasszal halok meg.
A karosszékeket és a könyvkupacokat arrébb pakolja.*

*Liheg. A hónom alá nyúl és átvonszol a hálószobába.
Felküzd az ágyra, mellém ül, zihál, engem néz.
Aztán feláll, és a ruhásszekrényből kivesszi
a zöld ruhámat. Levetkőztet. Észreveszi,
hogy a melltartóm pántjánál elengedett a gumi.
A fiókból elővesz egy másik melltartót. Rám adja, majd
a zöld ruhát is. Mellém ül, megigazítja a hajamat.
Megcsókol. Fordított helyzetben, azt hiszem, sírnék. Vagy nem.
Ha helyzet van, nem sírok.
A mentőket hívja, amíg vár, mellém fekszik, fogja a kezemet.
Elvisznek.
Este nagy kádfürdőt vesz, David Bowie-t hallgat.
A fegyvert hetekkel ezelőtt megvette.*

Leó, hazaviszem anyámat
a kórházból, ne várjatok meg a vacsorával.
Márta késve érkezik. Anyja
a földszinti fogadótérben egy vele egykorú asszonnyal
beszélget. Erzsike, ez itt a lányom. Erzsikét is
a szemével operálták, mondja. Az egész
éjszakát végigbeszélgettük, nevet.

Az anyám ragyog.

Hihetetlen.

A taxiban hallgatnak, az utat figyelik. Végig

Anyám nem szólít meg, a sofőrrel

sem beszélget. El se hiszem.

a Rákóczin, a Keletinél a Kerepesire fordulnak.
Márta ritkán megy ki hozzá. Negyvenhat perc
tömegközlekedéssel, és egy óránál többet sosem marad.
Nincs nagy forgalom, gondolja.

Egy óránál többet biztosan nem maradok.

Taxival tizenöt perc az út.

Belépve a lakásba Márta anyja hitetlenkedve kérdezi, lányom,
a falak mindig ilyen
fehérek voltak?

Tizenöt percig

nem szólított meg,

tizenöt percig csöndben maradtunk.

Teljesen új élmény. Nagyszerű.

Hát persze, milyenek lettek volna. De hogyhogy
ilyen fehérek?

Hát fehérek, tiszták.

Asztalhoz ülnek.

Anyu, spenótot csináltam tükörtojással.

Évés közben az anyját figyelni,

Ragyog

a szeme. Hihetetlen, megváltozott az arca.

Az operációval valahogy természetes lett. Mintha

a szürkehályoggal együtt az évtizedes szarkofágot

is lefaragták volna. Nagyon szép.

Gyerekként nem tudtam, hogy szép. A szomszédnőre

akartam hasonlítani, a másodikról. Csúcsos, háromszög alakú melle,

kicsit dudorodó hasa és az óriási feneke

lenyűgözött. A haját tupír-kontyban viselte, és erősen

festette magát. Anyám nem

festi magát, és nem tudom, fiatalon mekkora melle lehetett,

nem emlékszem. Csak a mostanit ismerem.

Valószínűleg

akkora lehetett, mint nekem most,

vagy kisebb. Nem emlékszem. A szomszédnő mellére emlékszem.

Anyámnak karja van. Erős, formás karja.

Az enyém formásan lötyög.

Régóta panaszkodott

a szemére, hogy hamar elfárad, hogy szúr, néha fáj is, és hogy

az orvos szerint hatvan százalékos

a látása. Azt sosem mondta, hogy a nappali falát

szürkének látja. Nagyon fel van dobva, én is.

Valahogy azt gondolom,

lehet, most engem is meglát. Tízéves

lehettem, mikor az első szemüvegét kapta.

A taxiban azért hallgatott, mert lekötötte a látvány.

valami változni fog, gondolja, most, hogy lát.

Hát ez finom volt lányom, csak

egy kicsit kevés. Ugye,

Megint nevet.

Egy órája csak nevet.

ugye, nem sietsz? Felteszek egy kávé.

Persze, igyunk egy kávé, nem rohanok. Leónak szoltam,

hogy később megyek haza.

Nagyszerű. Láttad, az alma akciós a Lidlben?

Nem láttam, Márta rágyújt, kimegy az erkélyre.

Nem akarok beleszólni, tőlem azt csináltok, amit akartok, de

hogy álltok anyagilag? Tesztek félre? Lányom, neked is

abba kellene hagynod a dohányzást, tudod,

mennyit megspórolhatnál vele.

A busz tizenöt perc múlva jön,

még tíz perc. Egy szál cigaretta.